

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **27. 3. 2014**

Protest

Krajskej prokuratúry Bratislava proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

---

Predkladateľ:

Milan Ftáčnik v.r.
primátor

Zodpovedný:

Mgr. Rastislav Gajarský v.r.
riaditeľ magistrátu

Spracovateľ:

RNDr. Viera Karovičová v.r.
vedúca oddelenia sociálnych vecí

Mgr. Martin Katriak v.r.
vedúci legislatívno-právneho oddelenia

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Protest prokurátora Kd 198/13/1100-19 zo dňa 10. 3. 2014
4. Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. vyhovuje

protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava Kd 198/13/1100-19 zo dňa 10. 3. 2014 proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

B. žiada

primátora hlavného mesta SR Bratislavy,

aby predložil na rokovanie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy návrh nového všeobecne záväzného nariadenia, ktoré bude v súlade so zákonom.

T: 26. 6. 2014

Dôvodová správa

Dňa 14. 3. 2014 bol doručený hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave (ďalej len „hlavné mesto“) protest prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava Kd 198/13/1100-19 zo dňa 10. 3. 2014 proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „nariadenie“).

Podľa protestu prokurátora nariadenie je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 2 ods. 1, 4 a 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov. Prokurátor navrhol napadnuté nariadenie zrušiť a nahradiť ho všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Prokurátor poukazuje najmä na nasledujúce skutočnosti:

V odôvodnení protestu prokurátor cituje príslušné ustanovenia zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia, ktoré nesmú byť v rozpore s platnou právnou úpravou.

Napadnuté všeobecne záväzné nariadenie podľa protestu prokurátora túto zákonnú požiadavku nespĺňa v týchto bodoch:

1. Zákaz alebo obmedzenie predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov sa nemôže týkať plošne všetkých verejne prístupných miest (napríklad aj takých, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb a právnických osôb). Na to, aby zákaz alebo obmedzenie boli v súlade so zákonom, musia byť lokality, na ktoré sa zákaz alebo obmedzenie vzťahuje, určené dostatočne jasne a presne tak, aby o tom nevznikli žiadne pochybnosti. Napadnuté nariadenie je zmätočné, nakoľko by mali byť vymedzené časti územia hlavného mesta, v ktorých je obmedzený alebo zakázaný predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov a v nariadení by malo byť aj časové vymedzenie zákazu a obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov. Nariadenie však určuje len miesta, kde sú predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov zakázané a ak je niečo zakázané, nemožno to súčasne aj obmedziť.
2. Verejnosť musí mať možnosť oboznámiť sa, na ktorých miestach je obmedzený alebo zakázaný predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov podľa nariadenia a určenie takýchto miest musí byť dostatočne konkrétne.

3. Obciam a mestám nebolo dané zákonné splnomocnenie na to, aby v nariadení určili, čo je alkoholický nápoj citáciou doslovného znenia zákona. Preto je § 2 ods. 1 nariadenia nadbytočný, aj keď tým nedochádza priamo k porušeniu zákona.
4. Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, zákon o obecnom zriadení, ani zákon o hlavnom meste nepoužíva pojem intravilán, ktorý je uvedený v § 2 ods. 2 nariadenia.
5. Určenie, že zákaz sa vzťahuje na zariadenia spoločného stravovania, ktoré sa nachádzajú v určenej vzdialenosti od určených objektov nemá oporu v zákone.
6. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a § 3 ods. 2 sa zákaz predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov nevzťahuje na prevádzky verejného stravovania a na verejné podujatia, na organizáciách ktorých sa podieľa hlavné mesto alebo mestská časť. Určenie výnimiek z určených zákazov alebo obmedzení zákon neumožňuje.

Vyjadrenie k protestu prokurátora:

Dňa 27. 12. 2012 bol hlavnému mestu doručený protest prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 9/2012 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Podľa názoru prokurátora § 3 ods. 2, § 4 a § 5 všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 9/2012 boli v rozpore so zákonom o obecnom zriadení a zákonom č. 219/1996 Z. z.

§ 3 ods. 2 nariadenia upravoval výnimky z obmedzení alebo zákazov upravených všeobecne záväzným nariadením, uvedené ustanovenie sa navrhlo vypustiť. Rovnako aj úpravu § 4 nariadenia, podľa ktorého primátor mohol na požiadanie udeliť individuálne výnimky na jednorazové povolenie predaja a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach, ak ide o organizované predajné alebo propagačné podujatie. Upravené bolo aj ustanovenie o sankciách (§ 5). Na základe protestu prokurátora bolo prijaté všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2013, v ktorom boli akceptované právne názory prokurátora. Ustanovenia upravujúce výnimku zo zákazov boli doplnené v nariadení na základe návrhov poslancov mestského zastupiteľstva priamo na rokovaní mestského zastupiteľstva.

V ďalšom proteste zo dňa 10. 3. 2014 prokurátor označuje v rozpore so zákonom aj ďalšie ustanovenia všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2013, ktoré v proteste v roku 2012 neboli uvedené, preto je potrebné ich prehodnotiť a upraviť.

Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2013 bolo prijaté 27. marca 2013, teda pred účinnosťou novely zákona č. 219/1996 Z. z.

Zákon č. 88/2013 Z. z. zo dňa 26. marca 2013 zmenil § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z. a doplnil § 2 novými odsekmi 5 a 6. Zákon nadobudol účinnosť 19. apríla 2013 a nariadenie je potrebné upraviť podľa prijatých zmien.

Záver:

Na základe uvedených skutočností sa navrhuje mestskému zastupiteľstvu, aby vyhovel protestu prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013. Vzhľadom na opakovaný protest prokurátora proti uvedenému nariadeniu sa navrhuje pripraviť nové nariadenie, ktoré bude predložené na rokovaní mestského zastupiteľstva 26. 6. 2014.

KRAJSKÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA

Vajnorská 47, 812 56 Bratislava

- netrestné oddelenie -

Tel. ústr.: 02/208 36 111

Fax: 02/44 25 82 66

Kd 198/13/1100-19

V Bratislave, 10.3.2014

**Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta
Slovenskej republiky Bratislavy**

**Primaciálne námestie 1
P. O. BOX 192
814 99 Bratislava 1**

Vec : Protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 z 27.3.2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bodu 2. a § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, p o d á v a m

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 z 27.3.2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 z 27.3.2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 2 ods. 1, 4, 5 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov.

Napadnuté všeobecne záväzné nariadenie preto **n a v r h u j e m zrušiť a nahradiť ho novým všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.**

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, ak obec alebo vyšší územia celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.

O d ô v o d n e n i e

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy uznesením č. 1012/2013 z 27.3.2013 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) č. 2/2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, s účinnosťou od 1.5.2013.

Po preskúmaní zákonnosti predmetného VZN som zistila, že VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 z 27.3.2013 nie je v súlade so zákonom.

Z úvodnej časti VZN č. 2/2013 vyplýva, že Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sa na tomto VZN uznieslo podľa § 11 ods. 5 písm. c/ zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlavnom meste SR Bratislave“) a § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení zákona č. 214/2009 Z. z. (ďalej len „zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov“).

Podľa § 11 ods. 5 písm. c/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave *mestskému zastupiteľstvu je vyhradené uznať sa na všeobecne záväzných nariadeniach Bratislavy.*

Podľa § 29 zákona o hlavnom meste SR Bratislave, *ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), *ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.*

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení *obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.*

Požiadavku, určenú v § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, aby všeobecne záväzné nariadenia vo veciach územnej samosprávy boli okrem iného v súlade so zákonmi, treba vykladať tak, že všeobecne záväzné nariadenia obcí vo veciach územnej samosprávy, nesmú byť v rozpore s platnou právnou úpravou, t. j. platnými a účinnými zákonmi. Napadnuté VZN túto zákonnú požiadavku nespĺňa.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom **do 18.4.2013** *obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.*

Podľa § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom od 19.4.2013 *obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu **obmedziť alebo zakázať** v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín.*

Podľa § 2 ods. 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom od 19.4.2013 *obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu **obmedziť alebo zakázať** z dôvodu ochrany verejného poriadku **podávanie** alebo **požívanie** alkoholických nápojov aj **na iných verejne prístupných miestach.***

Podľa § 2 ods. 6 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom od 19.4.2013 *obce môžu určiť výnimky zo zákazu alebo obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov, ktorý ustanovili podľa odsekov 4 a 5.*

Z citovaných ustanovení zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom od 19.4.2013, t. j. ešte pred nadobudnutím účinnosti napadnutého VZN, vyplýva, že obce (mestá)

- .. sú oprávnené obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín.
- .. ďalej sú oprávnené obmedziť alebo zakázať podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov aj na iných verejne prístupných miestach z dôvodu ochrany verejného poriadku a
- .. sú oprávnené aj určiť výnimky zo zákazu alebo obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov, ktorý ustanovili podľa § 2 ods. 4 a 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení.

Podľa § 1 VZN č. 2/2013, toto všeobecne záväzné nariadenie upravuje
 a/ vymedzenie častí územia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „hlavné mesto“), v ktorých je obmedzený alebo zakázaný predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov,
 b/ časové vymedzenie zákazu a obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov.

Podľa § 2 ods. 1 VZN č. 2/2013 alkoholickými nápojmi sú liehoviny, destiláty, víno, pivo a iné nápoje, ktoré obsahujú viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu.

Podľa § 2 ods. 2 VZN č. 2/2013 verejne prístupným miestom na účely tohto nariadenia je miesto v intraviláne hlavného mesta, na ktoré je umožnený vstup bližšie neurčenej skupine osôb, okrem divadiel, galérií a koncertných siení a hromadných podujatí na Primaciálnom námestí, Hlavnom námestí, Námestí SNP a Tyršovom nábreží, ktoré organizuje, alebo na organizácii ktorých sa podieľa hlavné mesto.

Podľa § 3 ods. 1 VZN č. 2/2013 zakazuje sa predávať, podávať alebo požívať alkoholické nápoje na verejne prístupných miestach

a/ v zariadeniach spoločného stravovania, okrem prevádzok verejného stravovania, v čase od 04,00 h do 02,00 h, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti do 100 metrov od

1. sídla prezidenta Slovenskej republiky, Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky,
2. škôl a školských zariadení pre deti a mládež do 18 rokov veku,
3. miest dlhodobo alebo trvale určených na vykonávanie náboženských obradov.
4. cintorínov,

b/ v priestoroch staníc, zastávok a nástupíšť železničnej dopravy a vo vzdialenosti do 100 m od nich v čase od 22,00 h do 06,00 h,

c/ v priestoroch staníc autobusov prímestskej a diaľkovej verejnej autobusovej dopravy a vo vzdialenosti do 100 m od nich v čase od 22,00 h do 06,00 h.

Podľa § 3 ods. 2 VZN č. 2/2013 ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a/ sa nevzťahuje na verejné podujatia, na organizácii ktorých sa podieľa hlavné mesto alebo mestská časť.

Vo všeobecnosti, všeobecne záväzné nariadenie obce (mesta) je všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý je záväzný pre fyzické a právnické osoby, ktoré majú trvalý pobyt, či sídlo v príslušnom územnom obvode obce (mesta), ako aj pre tie osoby, ktoré sa na tomto území zdržujú prechodne, náhodne, či jednorázovo.

Účelom zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov nie je všeobecný zákaz požívania alkoholických nápojov, ale hlavne ochrana pred zneužívaním alkoholických nápojov v zákone určenými skupinami osôb, t. j. najmä osobami mladšími ako 15 rokov, vod čmi a mladistvými osobami do 18 rokov. Účelom zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov nie je zamedziť dospeléj osobe požívať alkoholické nápoje všeobecným zákazom a k tomuto účelu, v rozsahu určenom v § 2 ods. 4, 5 a 6 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení majú slúžiť aj všeobecne záväzné nariadenia obcí a miest, týkajúce sa tejto problematiky. Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov neopravňuje obce a mestá k obmedzeniu základných práv a slobôd jednotlivca nad nevyhnutnú mieru. Ústavný súd Slovenskej republiky už v nálezoch sp. zn. II. ÚS 45/1996 zo 4.2.1997 judikoval, že požívanie alkoholických nápojov na verejných priestranstvách samo o sebe nemôže byť neprípustným, resp. zakázaným konaním. Takáto neprípustnosť alebo zákaz nemajú oporu v právnom poriadku Slovenskej republiky.

K § 1 napadnutého VZN uvádzam:

Podľa § 2 ods. 4 a ods. 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení, obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch **predaj**, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov **v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín** a z dôvodu ochrany verejného poriadku môžu obmedziť alebo zakázať **podávanie alebo požívanie** alkoholických nápojov **aj na iných verejne prístupných miestach**.

Obmedziť alebo zakázať **predaj**, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov je teda možné len v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín.

Na iných verejne prístupných miestach je podľa platnej právnej úpravy možné iba obmedziť alebo zakázať podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov, aj to iba z dôvodu ochrany verejného poriadku.

Zariadeniami spoločného stravovania sú podľa § 26 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zariadenia, ktoré poskytujú stravovacie služby spojené s výrobou, prípravou a podávaním pokrmov alebo nápojov na pracoviskách, v školských zariadeniach, školách, zariadeniach sociálnych služieb, zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zdravotníckych zariadeniach, v prevádzkach verejného stravovania, v stankoch s rýchlym občerstvením a v iných zariadeniach s ambulatným predajom pokrmov a nápojov a na zotavovacích a iných hromadných podujatiach.

Žiadny právny predpis nedefinuje pojem „verejne prístupné miesto“. Verejne prístupným miestom je vo všeobecnosti každé miesto, na ktoré má prístup široký okruh individuálne neurčených osôb a na ktorom sa spravidla zdržiava viac osôb.

Vzhľadom k tomu, že porušenie zákazu alebo obmedzenia určeného všeobecne záväzným nariadením, môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, resp. môže ísť o iný správny delikt podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave, t. j. ide o sankcionovateľné konanie, vymedzenie miest, na ktorých obec (mesto) obmedzí alebo zakáže predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov, musí byť vo všeobecne záväznom nariadení určené tak, aby o tom nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti.

Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov určuje, že obce (mestá) môžu obmedziť alebo zakázať predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov **vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu**. Zákaz alebo obmedzenie sa preto nemôže týkať plošne všetkých verejne prístupných miest (napr. aj takých, ktoré sú vo vlastníctve fyzických a právnických osôb). Na to, aby takýto zákaz alebo obmedzenie boli v súlade so zákonom, musia byť lokality, na ktoré sa zákaz alebo obmedzenie vzťahuje, určené dostatočne jasne a presne, aby o ich určení nemohli vzniknúť pochybnosti. V opačnom prípade sa vytvárajú podmienky na svojvoľnú a účelovú interpretáciu takéhoto vymedzenia a takáto interpretácia je v rozpore s princípmi právneho štátu, ktoré sú zakotvené v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Aj samotný zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v § 3 určuje, že na zákazy a obmedzenia, ktoré určuje zákon, musí byť verejnosť upozornená výrazným označením alebo oznámením umiestneným v prevádzkarniach alebo v budovách na takom mieste, kde ich nemožno prehliadnúť. Verejnosť teda musí mať možnosť oboznámiť sa aj s tými, na ktorých miestach je obmedzený alebo zakázaný predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov podľa VZN a určenie takýchto miest musí byť dostatočne konkrétne.

Okrem toho, podľa § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení, obmedziť alebo zakázať predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov **v určitých hodinách alebo dňoch**, je možné len v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín a nie aj na iných verejne prístupných miestach.

Ust. § 1 VZN č. 2/2013 nezodpovedá vyššie citovanej právnej úprave - § 2 ods. 4, 5 a 6 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení a preto týmto ustanovením VZN je porušený aj zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení, aj § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

Napadnuté ustanovenie VZN je navyše aj zmätočné, pretože podľa neho by vo VZN č. 2/2013 mali byť vymedzené časti územia hlavného mesta, v ktorých je obmedzený **alebo** zakázaný predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov a vo VZN by malo byť aj časové vymedzenie zákazu a obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov.

VZN č. 2/2013 však určuje len miesta, kde sú predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov zakázané a ak je niečo zakázané, nemožno to súčasne aj obmedziť.

K § 2 VZN č. 2/2013 uvádzam:

Ust. § 2 ods. 1 je v napadnutom VZN nadbytočné. Čo sú alkoholické nápoje na účely zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, určuje tento zákon.

Obciam a mestám nebolo dané zákonné splnomocnenie na to, aby vo VZN určili, čo je alkoholický nápoj. Uvádzať citáciu doslovného znenia § 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov je vo VZN zbytočné, pretože podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Tým, že obce a mestá vo svojich VZN uvádzajú doslovné znenie zákona, nedochádza síce priamo k porušeniu zákona, ale obce a mestá sa tým vystavujú riziku, že pri zmene zákona sa VZN dostane do rozporu s § 6 ods. 1 alebo ods. 2 zákona o obecnom zriadení (podľa toho, o VZN v akej oblasti ide).

Pojem, že verejne prístupným miestom na účely tohto nariadenia je miesto „v intraviláne hlavného mesta“, použitý v § 2 ods. 2 VZN č. 2/2013, nezodpovedá § 2 ods. 5

zákena o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, pretože zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov takýto pojem (intravilán) nepozná. Ako bolo už vyššie uvedené, obce a mestá môžu obmedziť alebo zakázať podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu. Pojem intravilán nepoužíva ani zákon o obecnom zriadení a ani zákon o hlavnom meste SR Bratislave.

Vymedzenie, že verejne prístupným miestom je miesto v intraviláne hlavného mesta, zároveň nespĺňa požiadavku, aby verejne prístupné miesta, na ktorých je obmedzené alebo zakázané podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov, boli určené dostatočne jasne a určito. Takéto vymedzenie je nekonkrétne a tým aj nekontrolovateľné a nesankcionovateľné.

Do „intravilánu“ hlavného mesta patria aj miesta – nehnuteľnosti, na ktoré je umožnený vstup bližšie neurčenej skupine osôb (citácia § 2 ods. 2 VZN) a ktoré sú súčasne vo vlastníctve fyzických a právnických osôb, t. j. nie hlavného mesta alebo mestských častí. Obec a mestá môžu obmedziť alebo zakázať z dôvodu ochrany verejného poriadku podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach iba vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu.

Aj použitý pojem „bližšie neurčená skupina osôb“ – ktorá podmienka má byť splnená pre to, aby išlo o verejne prístupné miesto, je neidentifikovateľný. Pre účely Trestného zákona sa skupinou osôb rozumejú napríklad už najmenej tri osoby (§ 129 ods. 1). Pre to, aby išlo o verejne prístupné miesto, musia byť splnené podmienky, že ide o miesto, na ktoré má prístup široký okruh individuálne neurčených osôb a na ktorom sa spravidla zdržiava viac osôb.

Ust. § 2 ods. 2 VZN č. 2/2013 je v rozpore s § 2 ods. 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení.

K § 3 VZN č. 2/2013 uvádzam:

Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení v § 2 ods. 4 a ods. 5 rozlišuje medzi obmedzením alebo zákazom predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín a medzi obmedzením alebo zákazom podávania alebo požívania alkoholických nápojov aj na iných verejne prístupných miestach. Obmedzenie alebo zákaz predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov v určitých hodinách alebo dňoch sa zároveň môže vzťahovať iba na zariadenia spoločného stravovania a na predajne potravín.

Ust. § 3 ods. 1 napadnutého VZN tomu nezodpovedá, hoci ust. § 2 ods. 4 a 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov nadobudli účinnosť ešte pred účinnosťou napadnutého VZN.

V § 3 ods. 1 VZN č. 2/2013 je určené, že sa zakazuje predávať, podávať alebo požívať alkoholické nápoje na verejne prístupných miestach a/ v zariadeniach spoločného stravovania, okrem prevádzok verejného stravovania, v čase od 04,00 h do 02,00 h, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti do 100 metrov od

1. sídla prezidenta Slovenskej republiky, Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky,
2. škôl a školských zariadení pre deti a mládež do 18 rokov veku,
3. miest dlhodobu alebo trvale určených na vykonávanie náboženských obradov,
4. cintorínov,

b/ v priestoroch staníc, zastávok a nástupišť železničnej dopravy a vo vzdialenosti do 100 m od nich v čase od 22,00 h do 06,00 h,

c/ v priestoroch staníc autobusov prímestskej a diaľkovej verejnej autobusovej dopravy a vo vzdialenosti do 100 m od nich v čase od 22,00 h do 06,00 h.

Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom do 18.4.2013 obciam a mestám neumožňoval určovať výnimky z určených zákazov alebo obmedzení. Mestské zastupiteľstvo napriek tomu v § 3 ods. 1 písm. a/ a v § 3 ods. 2 napadnutého VZN určilo, že zákaz predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov sa nevzťahuje na prevádzky verejného stravovania a ust. § 3 ods. 1 písm. a/ VZN sa nevzťahuje na verejné podujatia, na organizácii ktorých sa podieľa hlavné mesto alebo mestská časť.

Určenie takýchto výnimiek je v rozpore s § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení platnom a účinnom do 18.4.2013.

Súčasná právna úprava určuje, že obce môžu obmedziť alebo zakázať podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín, pričom výnimky môžu určiť podľa § 2 ods. 6 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

Ani právna úprava účinná do 18.4.2013 a ani právna úprava účinná po tomto termíne však obciam a mestám neumožňovala/neumožňuje zakázať predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v určených zariadeniach celoročne a de facto po celých 24 hodín.

V tých zariadeniach spoločného stravovania, ktoré sú uvedené v § 3 ods. 1 písm. a/ VZN, je dovolené predávať, podávať alebo požívať alkoholické nápoje iba počas 2 hodín za celý deň, a to od 02,00 hodiny do 04,00 hodiny, t. j. prakticky ide o celoročný a celodenný zákaz. Takéto určenie zákazu predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov je obchádzaním zákona.

Ďalej mestské zastupiteľstvo v § 3 ods. 1 písm. a/ VZN určilo, že zákaz sa vzťahuje na zariadenia spoločného stravovania, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti do 100 metrov od

1. sídla prezidenta Slovenskej republiky, Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky,
2. škôl a školských zariadení pre deti a mládež do 18 rokov veku,
3. miest dlhodobu alebo trvale určených na vykonávanie náboženských obradov,
4. cintorínov.

Takéto určenie je v rozpore s § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Opätovne uvádzam, že zákaz sa môže vzťahovať len na územný obvod alebo časť územného obvodu obce alebo mesta. Určenie, že zákaz sa vzťahuje na zariadenia spoločného stravovania, ktoré sa nachádzajú v určenej vzdialenosti od určených objektov nemá oporu v zákone.

Žiadne ustanovenie zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov nespĺnomocnilo obce (mestá), aby určovali, že zákaz sa môže vzťahovať na zariadenia spoločného stravovania a predajne potravín v určitej vzdialenosti od určitých objektov. Hlavné mesto bez opory v právnom poriadku Slovenskej republiky určilo vzdialenosť 100 metrov od určených objektov – nie je zrejmé, na základe čoho bolo určená vzdialenosť práve do 100 metrov od uvedených objektov a nie napríklad viac alebo menej, a prečo vo VZN sú uvedené práve dané, konkrétne objekty (a nie napríklad aj iné).

Ust. § 3 ods. 1 písm. b/ a c/ VZN je v rozpore s § 2 ods. 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení. Priestory staníc, zastávok a nástupísk železničnej dopravy a priestory staníc autobusov prímestskej a diaľkovej verejnej autobusovej dopravy nemožno subsumovať pod pojem zariadenia spoločného stravovania (ani pod pojem predajne potravín) a len vo vzťahu k zariadeniam určeným v § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení možno zakázať aj predaj alkoholických nápojov. K určeniu, že je zakázané predávať, podávať alebo požívať alkoholické nápoje aj vo vzdialenosti do 100 metrov od týchto miest, platí to, čo je uvedené už pri § 3 ods. 1 písm. a/ napadnutého VZN. Hlavné mesto uvedený zákaz určilo v rozpore so zákonom.

Ust. § 3 ods. 2 VZN č. 2/2013 je v rozpore s § 2 ods. 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

Podľa tohto ustanovenia zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov **zakazuje sa**

a/ podávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie

1. osobám mladším ako 18 rokov,
2. osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,
3. v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,
4. na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína.
5. na verejných kultúrnych podujatiach určených pre osoby mladšie ako 18 rokov.

b/ podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,

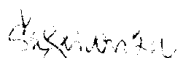
c/ vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.

Na obce a mestá nebolo prenesené oprávnenie stanovovať výnimky zo všeobecných zákazov a obmedzení určených v zákone o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, pričom všetkým v § 2 ods. 1.

Napadnuté ustanovenia § 1, § 2 a § 3 VZN č. 2/2013 tvoria podstatný obsah VZN č. 2/2013 a tieto ustanovenia VZN sú v rozpore s citovanými ustanoveniami zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

Vzhľadom k tomu, že zrušením iba § 1, § 2 a § 3 by VZN stratilo sledovaný účel, VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2013 z 27.3.2013 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy navrhujem zrušiť v celom rozsahu a nahradiť ho novým všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.

V zmysle § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy je povinné o proteste prokurátora rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu a ak protestu prokurátora vyhovie, lehota na zrušenie VZN č. 2/2013, resp. na nahradenie tohto všeobecne záväzného nariadenia novým všeobecne záväzným nariadením, je podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov najneskôr do 90 dní od doručenia protestu.

Mgr. Helga Šufliarska
prokurátorka

**Všeobecne záväzné nariadenie
hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
č. 2/2013
z 27. marca 2013**

**o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov
v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na
území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy**

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a § 2 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení zákona č. 214/2009 Z. z. sa uznieslo:

**§ 1
Úvodné ustanovenie**

Toto všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „nariadenie“) upravuje:

- a) vymedzenie častí územia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „hlavné mesto“), v ktorých je obmedzený alebo zakázaný predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov,
- b) časové vymedzenie zákazu a obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov.

**§ 2
Základné pojmy**

(1) Alkoholickými nápojmi sú liehoviny, destiláty, víno, pivo a iné nápoje, ktoré obsahujú viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu.¹⁾

(2) Verejne prístupným miestom na účely tohto nariadenia je miesto v intraviláne hlavného mesta, na ktoré je umožnený vstup bližšie neurčenej skupine osôb, okrem divadiel, galérií, koncertných siení a hromadných podujatí na Primaciálnom námestí, Hlavnom námestí, Námestí SNP a Tyršovom nábřeží, ktoré organizuje, alebo na organizácii ktorých sa podieľa hlavné mesto.

**§ 3
Zákaz predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov**

(1) Zakazuje sa predávať, podávať alebo požívať alkoholické nápoje na verejne prístupných miestach

- a) v zariadeniach spoločného stravovania,²⁾ okrem prevádzok verejného stravovania, v čase od 04,00 h do 02,00 h, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti do 100 metrov od

---

¹⁾ § 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb.

1. sídla prezidenta Slovenskej republiky, Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky,
  2. škôl a školských zariadení pre deti a mládež do 18 rokov veku,
  3. miest dlhodobo alebo trvale určených na vykonávanie náboženských obradov,
  4. cintorínov,
- b) v priestoroch staníc, zastávok a nástupíšť železničnej dopravy a vo vzdialenosti do 100 m od nich v čase od 22,00 h do 06,00 h,
- c) v priestoroch staníc autobusov prímestskej a diaľkovej verejnej autobusovej dopravy a vo vzdialenosti do 100 m od nich v čase od 22,00 h do 06,00 h.

(2) Ustanovenie odseku 1 písm. a) sa nevzťahuje na verejné podujatia na organizácii, ktorých sa podieľa hlavné mesto alebo mestská časť.

§ 4

Kontrola nariadenia

(1) Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto nariadenia vykonáva Mestská polícia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

(2) Kontrolu podľa odseku 1 môžu vykonávať na základe písomného poverenia primátora hlavného mesta aj iní zamestnanci hlavného mesta.

§ 5

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 9/2012 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a na iných verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

§ 6

Účinnosť

Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť 1. mája 2013.

Milan Ftáčnik
primátor

---

²⁾ § 26 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.